

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 107/15

Møtedato: 28.10.2015

Dato: 16.10.2015

Arkivsaksnr: 2015/11379

KHiB - UiB strukturutredning 2015 - anbefaling om videre utredning av et kunstnerisk fakultet ved UiB

Bakgrunn

Initiativ til utredning om mulig samarbeid mellom Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB) og Griegakademiet (GA) ble tatt fra institusjonene selv høsten 2014, foranlediget av regjeringens varsel om strukturendringer i UH-sektoren. I Stortingsmelding 18 (2014-15), også kalt Strukturmeldingen heter det:

Universitetet i Bergen og Kunst- og designhøgskolen i Bergen er i dialog om hvordan man kan få bedre synergier mellom fagmiljøene ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen og Griegakademiet ved Universitetet i Bergen.

Styret drøftet mulighetene for samarbeid med KHiB i møte 23.4.15, sak 27/15, og gjorde følgende vedtak:

«Styret imøteser et forslag om hvordan man kan få bedre synergier mellom fagmiljøene ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen og Griegakademiet – Institutt for musikk ved Universitetet i Bergen»

En arbeidsgruppe har utredet hvilke faglige gevinster som kan utløses ved ulike former for samorganisering av fagmiljøene for skapende og utøvende kunst ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen og Griegakademiet ved Universitetet i Bergen. Utredningen skulle belyse hvilke organisasjonsformer som faglig sett synes sterkest og mest framtidrettet, med referanser til pågående strukturreform i universitets- og høgskolesektoren. To likestilte alternativ, begge med hovedformål kunstnerisk utviklingsarbeid og kunstutdanning skulle utredes:

- Bergen University of Arts – en selvstendig institusjon med KHiB og Griegakademiet
- Et kunstnerisk fakultet ved UiB med KHiB og Griegakademiet

Arbeidsgruppen har bestått av:

Dag Rune Olsen, rektor UiB (erstattet prorektor Anne Lise Fimreite fra juni 2015)

Margareth Hagen, dekan HF, UiB

Frode Thorsen, instituttleder GA, UiB

Gerd Tinglum, rektor KHiB

Johan Sandborg, prorektor KHiB

Cecilie Ohm, høgskoledirektør KHiB

Seniorrådgiver Nina Malterud, KHiB og assisterende universitetsdirektør Tore Tungodden, UiB har vært sekretærer for arbeidsgruppen. Arbeidsgruppens rapport følger i sin helhet som vedlegg 1 til denne saken.

Fase 1 har som formål å kartlegge ambisjoner og muligheter ved et styrket samarbeid mellom KHiB og GA. Eventuelle anbefalinger fra fase 1 skal videre detaljutredes i fase 2 med sikte på å vurdere faglige og ressursmessige konsekvenser. Kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning for kunstnerisk praksis/utøvelse er det primære faglige grunnlag for modellene som utredes. Uavhengig av valg av modell har det vært en premisse for fase 1 at de teoretiske miljøene ved GA fortsatt skal ha sin organisatoriske tilhørighet ved Det humanistiske fakultet. Ny organisering kan åpne for muligheter for samlokalisering mellom de utøvende kunstfagene og teorifag dersom dette vurderes som hensiktsmessig.

Om prosessen i arbeidsgruppen

Arbeidsgruppen har hatt fire møter: 15.04, 13.05, 26.08 og 16.09. 2015, og innhentet og delt relevant informasjon. Ved UiB har saken vært diskutert regelmessig i ledermøter på alle nivå i institusjonen. Det har vært interne drøftinger i fagmiljøet ved Griegakademiet. Saken har også vært drøftet i fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet og i Griegakademiets instituttråd. Forhandlingsutvalget har også vært orientert om saken.

Etter ønske fra Det humanistiske fakultet om å få utredet muligheten for å innlemme KHiB i fakultetet ble følgende formulering tatt inn i mandatet:

«Ønsket fra fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet om utredning av et tredje alternativ vil også bli fulgt opp som en del av fase 1.»

Dette ble diskutert i arbeidsgruppens møte 26.08. For KHiB, som i dag er en selvstendig institusjon med faglig akkreditering fra NOKUT som vitenskapelig høgskole, er det ikke aktuelt å gå inn som del av et allerede eksisterende fakultet hvor kunstnerisk utviklingsarbeid ikke er den primære faglige innretning. Arbeidsgruppen har dermed ikke gått videre med utredning av et tredje alternativ.

Vurderinger av de to alternativene

KHiB og UiB har utredet to ulike samarbeidsmodeller som kan styrke den samlede faglige kvaliteten innenfor de respektive fagfelt. Utredningen er tuftet på gjensidig respekt for faglig egenart med intensjon om å legge til rette for å realisere fagmiljøenes visjoner for egen utvikling. Kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning for kunstnerisk praksis/utøvelse er det primære faglige grunnlag for et nærmere fellesskap mellom KHiB og GA. Ut fra dette har arbeidsgruppen satt opp en rekke faglige ambisjoner, beskrevet i vedlegg 1, pkt. 4.1-4.4.

Begge organisatoriske modeller har fortrinn, og noen av dem kan være vanskelige å måle opp mot hverandre. Når arbeidsgruppen konkluderer med å anbefale at alternativet Kunstnerisk fakultet UiB utredes videre i en fase 2, fram til sommeren 2016, er følgende aspekter vektlagt sterkest:

Kunstnerisk fakultet UiB

- Universitetsstyret kan vedta opprettelse av kunstnerisk ph.d.-program i forlengelse av det nåværende nasjonale Stipendiatprogrammet, og øke antall stipendiater til 15.
- Vil kunne bære fram en samlokalisering av GA med KHiB i Møllendal. Dette anses som svært viktig for videre faglig utvikling og synlighet.

- Vil ikke ha egen rett til å opprette doktorgrad, ikke kunne fylle antall 15 stipendiater og dermed ikke oppfylle dette kvalitetskriteriet i Strukturmeldingen.
- Vil ikke i samme grad ha kapasitet til å fremme samlokalisering av KHiB og GA i Møllendal.

Arbeidsgruppen anbefaler at:

- Alternativet «Et kunstnerisk fakultet ved UiB» utredes videre som fase 2, forutsatt at begge institusjonsstyrer tilslutter seg dette.
- Utredningens fase 2 har frist 15.4.2016 og behandles i begge institusjonsstyrer innen 1.6.2016.
- Det opprettes en styringsgruppe med representasjon fra ledelsen i begge institusjoner.
- Det opprettes en arbeidsgruppe som skal utrede problemstillinger omkring faglige ambisjoner, organisasjon og styring, ressurser og administrative spørsmål som angår opprettelse av et kunstnerisk fakultet. Arbeidsgruppen skal fortløpende vurdere behov for bestilling av delutredninger fra andre grupper i de to institusjonene.
- Detaljert mandat for arbeidsgruppen i fase 2 utarbeides etter styrebehandling i oktober 2015 i begge institusjonsstyrer.

Universitetsdirektørens kommentarer

Både KHiB og UiB har forutsetninger for å videreutvikle sine roller på nasjonalt nivå og bidra til å tydeliggjøre kunstfagenes arbeidsformer og innhold. En viktig forutsetning for å kunne etablere et nytt kunstnerisk fakultet ved UiB er at det både styrker Griegakademiet og gir muligheter for å heve de faglige ambisjonene for kunstfagene samlet ved universitetet gjennom tverrfaglig samarbeid mellom et kunstnerisk fakultet og Det humanistiske fakultet. Det kunstneriske fakultetet skal ha en klar avgrensning og være komplementært til Det humanistiske fakultets teoretiske kunsthøgskolefag.

Griegakademiet har i lengre tid hatt utfordringer knyttet til arealer og infrastruktur. Det er utarbeidet et skisseprosjekt for rehabilitering av Nygård skole, men dette er et krevende prosjekt å realisere både økonomisk og bygningsmessig. Etablering av et kunstnerisk fakultet kan åpne for nye muligheter. KHiB er i ferd med å reise et nybygg på Møllendal. Nabotomten eies av Statsbygg og som en del av fase 2 vil UiB utrede hvilke muligheter det er for å reise et nybygg.

I utredningen skisseres også et eget kunstnerisk phd-program som en helt avgjørende forutsetning for eventuell etablering av et kunstnerisk fakultet. Et slikt program vil kunne bidra til at de to sentrale kunstutdanningene i Bergen fremdeles er i front. Opprettelsen av et slikt program krever en særskilt behandling i universitetsstyret. Det vil også være behov for tilførsel av noen stipendiatstillinger for å realisere programmet. Universitetet vil ha dialog med KD om disse problemstillingene som en del av fase 2.

Med disse kommentarene fremmes følgende forslag til

vedtak:

Styret er tilfreds med arbeidsgruppens utredning KHiB-UiB fase 1.

Styret slutter seg til anbefalingene som er gitt i rapporten, og gir universitetsledelsen fullmakt til å avklare mandat og organisering av utredning fase 2.

Styret ber om at utredningen ferdigstilles slik at den kan behandles i styret innen 1. juni 2016.

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

18.10.2015/Tore Tungodden

Vedlegg:

- 1 Rapport fra arbeidsgruppe med vedlegg:
  - Vedl. 1: Kunstutdanningen i Norge- relevant tallmateriale for utredning KHiB-UiB
  - Vedl. 2: Om kunstnerisk utviklingsarbeid (KU)- kort sammendrag
  - Vedl. 3: Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid og ph.d.-graden
  - Vedl. 4: Stipendiatprogrammet og ph.d.-graden
  - Vedl. 5: KHiB-UiB: Vurdering av to alternativ ut fra faglige ambisjoner, arbeidsgruppen
16.9.2015